Politiets Fellesforbund Postadr.: Møllergata 39, 0179 Oslo Tlf.: 23 16 31 00
Besøksadr.: Møllergata 39, 4.etg. Faks: 23 16 31 40E-post: pf@pf.no
Internett: www.pf.noOrg. nr.: NO 871 000 352
Bankkonto: 1600 42 58790UNIO
Stortingsgata 2
0158 Oslo

Nora Sørensen

Vår dato: 8.1.2016**Vår ref.:** 16/00019-2**Saksbehandler:** Liv Ova Graham**Deres dato:** 8.1.2016**Deres ref.:**

Tilsvar fra Politiets Fellesforbund på høring vedrørende forslag til felles likestillings- og diskrimineringslov

Viser til høringsbrev fra Barne-, Likestillings- og Inkluderingsdepartementet vedrørende høring om forslag om felles likestillings- og diskrimineringslov, datert 20.10.2015. Høringsfristen for denne høringsrunden er satt til 22.1.2016. Forslaget innebærer at de fire gjeldende likestillings- og diskrimineringslovene (likestillingsloven, diskrimineringsloven om etnisitet, diskriminerings- og tilgjengelighetsloven og diskrimineringsloven om seksuell orientering) erstattes av en ny, samlet likestillings- og diskrimineringslov.

Først en overordnet kommentar til forslaget om en sammenslåing av disse fire lovene. Prinsipielt er Politiets Fellesforbund generelt tilhenger av en forenkling av regelverket ved, å skape lik strukturell oppbygning og det å gjøre lovverket mer oversiktlig. Dette har særlig betydning ved anvendelsen av lovverket, og ved sammensatt diskriminering.

Som fagforening oppfatter vi at en sammenslåing av regelverket som foreslås i forslaget til felles likestillings- og diskrimineringslov vil kunne falle uheldig ut av flere grunner. Politiets Fellesforbund vil være positive til en sammenslåing av de tre tidligere nevnte diskrimineringslovene, med et forbehold om at likestillingsloven opprettholdes som en egen selvstendig lov. Dersom likestillingsloven inkluderes i sammenslåingen, mener Politiets Fellesforbund at dette vil svekke likestillingen i Norge. Kjønnlikestillingen gjelder for alle borgere, og det er derfor et poeng å beholde en egen likestillingslov. Et moment til vil være at kvinner ikke er en minoritet, slik som andre grupper som omfattes av diskrimineringslovgivningen vil være.

Innledningsvis poengterer Barne-, Likestillings- og Inkluderingsdepartementet at den menneskerettslige tanken bak diskrimineringslovgivningen er lik, og med bakgrunn i dette bør alle ha et like godt vern mot diskriminering. Et moment Politiets Fellesforbund vil trekke frem i den forbindelse er at kvinner i dag har særlige rettigheter innen EØS-retten i motsetning til de andre diskrimineringsgrunnlagene. Diskrimineringsaker om *kjønn* hviler på EU-direktivene og spesielt EU-domstolens praksis på kjønn som er bindene for Norge. Kjønn dreier seg om andre elementer enn det de andre minoritetsvernene står ovenfor, dette er også et argument for å beholde en egen likestillingslov. EUs charter art.23 har en spesiell bestemmelse om kjønn som er et prioriteringsområde for EU. EU-domstolen praksis har hatt stor betydning for kvinner. Her kan man i større grad utnytte de muligheter som finnes i dagens EØS regelverk om håndheving.

Barne-, Likestillings- og Inkluderingsdepartementet foreslår at likestillingslovens formål om særlig å styrke kvinners stilling, ikke lenger er med i den foreslåtte felles likestillings- og diskrimineringsloven. Her foreslås en nøytral formålsbestemmelse. Denne endringen vil kunne svekke ivaretagelsen av kvinners rettigheter. Tiltak på systemnivå er helt nødvendig, for eksempelvis å kunne nå målet om ikke bare lik rett, men også like muligheter til karriere og lønnsutvikling for begge kjønn. Det er et paradoks at ved en samling av disse fire lovene, vil en senke nivået for likestillingsloven ned på nivået for de andre tre diskrimineringslovene. Politiets Fellesforbund er i mot en slik endring og mener det er svært viktig å opprettholde denne formålsparagrafen i en egen likestillingslov. Slik

formålsparagrafen er formulert i lovforslaget svekker den kvinners diskrimineringsvern, både individuelt og strukturelt.

Politiets Fellesforbund har i flere nyhetsoppslag uttrykt bekymring for den manglende kjønnsbalansen på toppledernivået i politiet. Som fagforening er vi kjent med at kvinnelige ansatte i politietaten ikke opplever å ha de samme reelle mulighetene til forfremmelser og karriereveier innenfor ledelse.

Kjønnsbalansen totalt sett i vår etat er bedret, men det er fortsatt en vei å gå i forhold til å ha flere kvinnelige ledere på ulike nivåer i organisasjonen.

Et annet konkret eksempel vi kan trekke frem er den samiske befolkningen som en minoritetsgruppe der tjenestekvinner både kan oppleve å bli diskriminert som kvinner i et mannsdominert miljø, og som minoritet med et annet morsmål.

For vår yrkesgruppe er det dessverre slik at enkelte kvinner blir utsatt for seksuell trakassering og/eller uønskete ytringer av ulik karakter. Vi er kjent med at FNs kvinnekommisjon har oppfordret Norge om å vurdere egne håndhevingsmuligheter gjennom ombudet og nemda. Dette ønsker vi at Norge følger opp og at det bygges inn i lovverket.

Politiets Fellesforbund mener at det er svært viktig å beholde de gode elementene som ligger i aktivitets- og redegjørelsesplikten slik den består i dagens lovgivning, dette nettopp for å sikre en genuin etterlevelse av lovverket. Dette vil ha betydning for oppfølging av alle diskrimineringsgrunnlagene. Alt har ikke fungert optimalt tidligere, men aktivitets- og redegjørelsesplikten har gitt noen tydelige føringer og mulighet til å nedlegge et forebyggende arbeid. Dersom aktivitets- og redegjørelsesplikten opprettholdes vil intensjonen om etterlevelse av lovverket styrkes, motsatt vil det naturlig nok bli et tilbakeskritt i likestillings- og mangfoldsarbeidet. Regjeringens intensjon om å styrke likestillingen og skape et bedre diskrimineringsvern for alle, vil svekkes dersom aktivitets- og redegjørelsesplikten skal baseres på frivillighet.

Videre foreslår Barne-, Likestillings- og Inkluderingsdepartementet at en samlet lov skal gjelde på alle samfunnsområder, men vurderer å fjerne områdene «familieliv og andre rent personlige forhold» fra lovens virkeområde på alle grunnlag. Politiets Fellesforbund vurderer det som viktig at lovgivningen signaliserer at diskriminering i familieliv og andre rent personlige forhold fortsatt er forbudt.

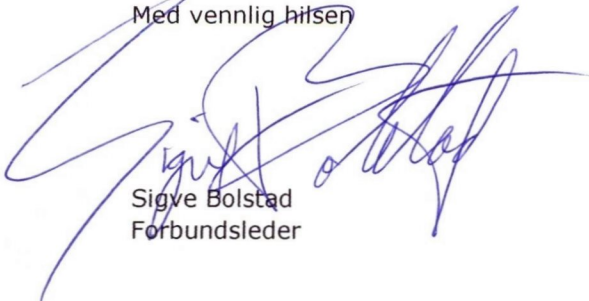
Politiets Fellesforbund vurderer det positivt at det legges opp til i lovforslaget at graviditetsvernet og foreldrepermisjonen styrkes, samt at omsorgsoppgaver skal vernes som eget grunnlag. Etter vår vurdering kan dette med enkle grep like gjerne gjøres i en egen likestillingslov.

Til slutt vil vi bemerke at Politiets Fellesforbund er negative til at Likestillingsombudet svekkes økonomisk.

Kort oppsummert:

- Totalt sett medfører lovforslaget et svekket diskrimineringsvern, selv om vernet på enkelte punkter er forbedret.
- Formålsbestemmelsen i dagens likestillingslov må videreføres. I lovforslagets formålsbestemmelse svekkes kvinners diskrimineringsvern, både individuelt og strukturelt.
- Familieliv og personlige forhold må omfattes av loven. I forslaget er familieliv og personlige forhold foreslått unntatt fra lovens virkeområde på alle grunnlag.
- I lovforslaget svekkes aktivitetsplikten kraftig og redegjørelsesplikten bortfaller. Aktivitets- og redegjørelsesplikten må opprettholdes i et nytt regelverk. En svekking av dette vil forringe ivaretagelsen av diskrimineringsvernet, samt vil være en helt klar svekkelse av det forebyggende likestillingsarbeidet.
- Offentlige myndigheter må ha dokumentasjonsplikt.
- Dersom diskrimineringsvernet ikke blir dårligere så er Politiets Fellesforbund positive til en sammenslåing av de tre øvrige diskrimineringslovene, men at likestillingsloven blir stående som en selvstendig lov. Alternativt at gjeldene lover om likestilling og ikke-diskriminering på de ulike grunnlagene heller må videreføres.

Med vennlig hilsen

Sigve Bolstad
Forbundsleder

Liv Ova Graham
Forbundssekretær